

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правової політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-84

В И С Н О В О К

щодо проектів Закону про конституційну процедуру
(реєстр. № 4533 від 21 грудня 2020 року) та Закону про процедуру
розгляду справ і виконання рішень Конституційного Суду України
(реєстр. № 4533-1 від 06 січня 2021 року)

За дорученнями Голови Верховної Ради України від 21 грудня 2020 року та від 11 січня 2020 року Комітет Верховної Ради України з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 27 січня 2021 року (протокол № 45) проект Закону про конституційну процедуру (реєстр. № 4533 від 21 грудня 2020 року), поданий народними депутатами України Монастирським Д.А., Совгирею О.В., Славицькою А.К. та іншими (далі – Законопроект 4533), та проект Закону про процедуру розгляду справ і виконання рішень Конституційного Суду України (реєстр. № 4533-1 від 06 січня 2021 року), поданий народними депутатами України Павленком Р.М., Фединою С.Р., Алексєєвим С.О. та іншими (далі – Законопроект 4533-1).

Згідно з пояснювальною запискою метою Законопроекту 4533 є урегулювання процедурної і процесуальної діяльності Конституційного Суду України в межах та обсягу, передбачених статтею 153 Конституції України. Законопроектом пропонується шляхом прийняття окремого законодавчого акту привести у відповідність із вказаною конституційною вимогою порядок здійснення Конституційним Судом України своїх повноважень під час розгляду справ конституційної юрисдикції, підстави і порядок звернення до нього, процедуру розгляду ним справ, постановлення і виконання його рішень, надання висновків.

Згідно з пояснювальною запискою метою альтернативного Законопроекту 4533-1 також є врегулювання процедурної і процесуальної діяльності Конституційного Суду України в межах та обсягу, передбачених статтею 153 Конституції України. Законопроектом приводяться у відповідність із вказаною конституційною вимогою порядок здійснення Конституційним Судом України своїх повноважень під час розгляду справ конституційної юрисдикції, підстави і порядок звернення до нього, процедура розгляду ним справ, постановлення і виконання його рішень, надання висновків.

Розглядаючи Законопроекти, Комітет з питань правової політики та правосуддя виходить з такого.

Відповідно до статті 6 Основного Закону України державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову.

Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України.

30 вересня 2016 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» № 1401-VIII яким удосконалено конституційні основи правосуддя, в тому числі й в частині повноважень та діяльності Конституційного Суду України.

Відповідно до статті 153 Основного Закону України порядок організації та діяльності Конституційного Суду України, статус суддів Суду, підстави і порядок звернення до Суду, процедура розгляду ним справ і виконання рішень Суду визначаються Конституцією України та законом.

Європейська комісія «За демократію через право» (Венеційська комісія) на своєму 125-му онлайн-засіданні (11–12 грудня 2020 року) схвалила Терміновий висновок щодо реформування Конституційного Суду України CDL-AD(2020)039-е (далі – Терміновий висновок), у якому, зокрема, вказала, що важливі частини процедурної діяльності конституційних судів повинні бути врегульовані шляхом прийняття парламентом закону з тим, щоб законодавча політика національної влади могла відповідати стандартам, гарантованих статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Венеційська комісія запропонувала удосконалити процедурні та процесуальні аспекти діяльності Конституційного Суду України, привести цю діяльність у відповідність до рекомендацій, запропонованих Венеційською комісією у своєму Терміновому висновку.

У Терміновому висновку Венеційська комісія звернула увагу Верховної Ради України на ряд проблемних аспектів організаційного, процедурного, змістовного та функціонального характеру у діяльності Конституційного Суду України, що потенційно можуть бути унормовані шляхом законодавчого врегулювання (наприклад, щодо: законодавчого урегулювання розбіжності судової практики, сформованої сенатами Конституційного Суду України; необхідності законодавчої деталізації та конкретизації важливих частин процедурних аспектів Конституційного Суду України особливо в тій частині, що створюють права або обов'язки для фізичних осіб; покращення рівня правової аргументації Конституційного Суду України в частині належної аргументації та мотивування кожного законодавчого положення, визнаного Судом неконституційним тощо).

Зважаючи на викладене, задля реалізації конституційних норм та врахування рекомендацій Венеційської комісії виникла об'єктивна необхідність у прийнятті окремого законодавчого акту, що вдосконалив процедурні та процесуальні аспекти діяльності Конституційного Суду України, з чим цілком погоджується Комітет.

Обидва законопроекти реєстр. №№ 4533 та 4533-1 спрямовані на врахування рекомендацій, що висловлені у Терміновому висновку CDL-AD(2020)039-е.

При цьому, члени Комітету зауважили, що Законопроект 4533 забезпечує більш комплексний, системний підхід до регулювання діяльності Конституційного Суду України, тому вони підтримують його прийняття.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило свої зауваження до кожного з поданих законопроектів.

На підставі викладеного вище, Комітет з питань правової політики вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про конституційну процедуру (реєстр. № 4533 від 21 грудня 2020 року), поданий народними депутатами України Монастирським Д.А., Совгирею О.В., Славицькою А.К. та іншими, прийняти за основу та, у зв'язку з цим, відхилити проект Закону про процедуру розгляду справ і виконання рішень Конституційного Суду України (реєстр. № 4533-1 від 06 січня 2021 року), поданий народними депутатами України Павленком Р.М., Фединою С.Р., Алексєєвим С.О. та іншими.

2. Звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити на пленарному засіданні під час розгляду проекту Закону про конституційну процедуру (реєстр. № 4533 від 21 грудня 2020 року), відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті Законопроекту, інших структурних частин Законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання Законопроекту.

3. Доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити заступника Голови Комітету Совгирю О.В.

Голова Комітету

А.Є. КОСТІН

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Костін Андрій Євгенович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B0400000053E22E001E348F00
Дійсний до: 27.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-26/03-2021/22401 від 27.01.2021

